

«Якою мала бути ідеальна жінка в СРСР і чому ці стереотипи нам досі нав'язують?»

На жінку у часи СРСР навішувалися певні ярлики. Тоталітарне суспільство вимагало від неї виконувати роль дружини і матері, домогосподарки і, разом з тим, робітниці-ударниці. А от жінки, які працювали, не маючи сім'ї та дітей, засуджувалися громадськістю. Жінки, які мали дітей і не працювали, засуджувалися державою.

При цьому сам спосіб життя в СРСР був постійно зорієнтований на жертвність. «Ваш дом идеален! Вы постоянно что-то стираете, чистите или полируете. Ну увы... Женщина которая видит в домашний работе единственную цель своей жизни, не заслуживает звание хорошей хозяйке! Остановитесь! Полы и так блестят, как зеркало, в доме не пилинки. Вспомните же наконец о кино, о книгах!» (Журнал «Крестьянка», «Хорошая ли Вы хозяйка?» 3.-1985р)

І хоч СРСР розклався вже понад три десятиліття тому, у сучасному суспільстві досить часто можна зіткнутися з стереотипними залишками сприйняття ролі жінки. До прикладу, нерідко, ті жінки, які вирішили не народжувати, а присвятити себе роботі стикаються з осудом оточуючих і в наш час.

Отже, працюючи над своєю роботою ми мали за мету дослідити образ ідеальної радянської жінки. Які цінності нав'язувала держава жіноцтву та за допомогою яких засобів пропагувала їх у суспільстві. І найголовніше, чи була щасливою ідеальна радянська жінка?

Радянська влада контролювала усі сфери життя жінки. Ідеальний образ передбачав, що жінка є хорошою мамою та дружиною, вона працююча, трудиться на благо держави. Дружина вважалася «берегинею домашнього вогнища». З дитинства дівчатам закладали у голову, що головне вдало вийти заміж. А от тим жінкам, які не знаходили собі пару у житті, всіляко дорікали. Ще однією важливою вимогою до тогочасних жінок було те, що всі мають

працювати на тоталітарний режим.

Отже, на початку 50-60-х років після варіацій радянського законодавства стосовно сім'ї мати відповідає за народження та виховання дітей, за побут сім'ї, несе на собі всю домашню працю. Вона повинна догоджати дітям і чоловікові. Вона повинна не тільки добре готувати, дбати про чистоту у домі, а ще й розумітися на лікуванні. У журналах та газетах для цього навіть запускали спеціальні рубрики «Кабінет здоров'я», де давали необхідні поради.

Також жінка повинна підтримувати сім'ю заробітною платою. Відповідно до цього, жінки, котрі не працювали більш як чотири місяці на рік, притягувалися до кримінальної відповідальності. Не працювати дозволялося домогосподаркам, які мають дітей.

Жінка мала читати педагогічні праці академіків, щоб правильно (так як вигідно державі) виховувати дитину.

Вона, також, мала бути хорошим другом для свого чоловіка й цікавим співрозмовником. Тому часто у виданнях типу «Хозяюшка» публікували матеріали про техніку та автомобілі, як їх ремонтувати.

Цінувалися також жінки, які займалися спортом, цікавилися літературою та мистецтвом, вміли добре доглядати за своєю зовнішністю. Дотримувалися принципу, який збігається із відомою фразою із радянського фільму – «студентка-комсомолка спортсменка і просто красуня!»

Косметичні процедури часто робили вдома, наслідували стильні зачіски і манікюри з модних журналів. За відсутності косметичних засобів та засобів особистої гігієни жінкам доводилося бути винахідливими і креативними, щоб відповідати правилам тогочасної моди.

Також у журналах і газетах часто друкували викрійки і схеми вишивок. Щоб виглядати гарно в умовах дефіциту і скудного вибору одягу в магазинах, жінка мала вміти шити та в'язати.

Тогочасні жінки освоювали найскладніші професії, працювали на рівні з чоловіками: займали керівні посади на великих підприємствах, будували складні об'єкти, керували вантажними машинами.

Жіноча преса є невід'ємною частиною життя радянської жінки, адже вона не тільки інформує, повідомляє новини, а й пропагує певні ідеї, погляди. З іншого боку жіноча преса формує думку щодо становища та позиції жінок у суспільстві.

Отже, з 1940-х років по 1989 рік- період пасивної жіночої преси,вихід радянських жіночих видань:«Робітниця», «Радянська жінка», «Селянка». На їх шпальтах виставляли «вибілену» постать жінки- героїні радянського часу. Вона повинна мати: ідеальне минуле, тобто не заплямована ворогами в родині, класовою приналежністю і невичерпне бажання працювати на користь рідної держави. Ідеальна радянська жінка мала повністю ототожнювати себе з ідеальним радянським суспільством, та існуючим політичним режимом, завжди вважати суспільні інтереси набагато важливішими за інтереси особистості.

Проте з часом це все змінювалося, адже на першому місці в жінки-сім'я «а в ідеальної радянської жінки окрім сім'ї,ще повинні бути робота та активна участь в суспільному житті». Наприкінці 1980-х років вона змінюється, починає дискутувати з приводу політики. Радянська жінка, тобто її ідеальний образ, витворений на шпальтах жіночих журналів, не ніс образ щасливої жінки, не було видно щирої посмішки, помітний сум у очах. Адже в одній особі концентрувалися і повар, прибиральниця,кравчиня, лікар, вчителька, мати, дружина, спортсменка, модниця, психолог тощо.

Радянська жінка — універсальний солдат, якому не потрібно дбати про ментальне здоров'я, який не може мати власної позиції і права вибору. Її життя повністю сплановане і контрольоване державою.